

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Elenchus Casuum, & Quæstionum in eis contentarum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

ELENCHUS

Casuum, & Quæstionum in eis contentarum.

CASUS I.

De homicidio innocenti imputato, & damnis inde ortis resarciendis.

Titius injustè occidit Cajum, cujus homicidium imputatur sempronio innocenti, qui proin comprehensus, & in carcerem conjectus, non solum ipse multum detrimenti subire debet, sed etiam damna temporalia ex delicto aliis subsecuta resarcire cogitur, etiam mortis poenâ mulctandus.)

- Q. 1. An, & quid Titius restituere debeat Cajo pro ipso homicidio, seu vita ablata?
- Q. 2. An, & qualia damna eidem Cajo resarcire teneatur in bonis fortunæ ex homicidio eidem emergentia?
- Q. 3. Quibus personis consanguineis ea restitutio facienda sit?
- Q. 4. An Titius obligetur aliquid restituere Creditoribus occisi Caji, si propterea carere debeant debiti solutione, ad quam illi aliàs spem habebant?
- Q. 5. An Titius homicida teneatur innocenti Sempronio ea damna reparare, quæ ipse ea de causa passus est?

R. P. Leonardelli Soc. Jesu,

(a)

Q. 6.

ELENCHUS

- Q. 6. An ille, qui novit Auctorem occulti homicidii innocenti falso imputati, possit, aut teneatur illud manifestare ad liberandum innocentem?

CASUS II.

De imponente sibi in iudicio falsum crimen ad evitanda tormenta.

Furander Pompei tunc absentis domum ingressus, effracta arca pecuniaria, omnem in ea reconditam pecuniam surripit. Pompeus ex sua excursionem redux id inaudiens, cum Furbilianum famulum a se paulo ante dimissum satis de furto suspectum haberet, eum ad Iudicem defert, qui eum comprehensum, examini subiectum, & furtum, quod non commiserat, vi tormentorum confessum morti adjudicat. Furander, hoc auditu, conscientiae stimulis agitatus Laurentio Furbiliani Confessario totam rei seriem pandit, & quid consilii, ut innocentem Furbilianum a morte liberare possit, ab eo exquirat.

- Q. 1. Quid Laurentius Confessarius consulere possit Furbiliano innocenti, & an hic teneatur retractare confessionem falsi criminis sibi impositi ad tormenta evitanda?
- Q. 2. An graviter peccet, qui ad evitanda gravissima tormenta sibi falsum crimen imponit, propter quod morti adjudicandus est?
- Q. 3. Quid consulendum Furandro furi, & an hic teneatur se prode ad liberandum innocentem?

CASUS III.

De obligatione solvendi gabellas, & vectigalia &c.

- Q. 1. An Princeps saecularis in casu necessitatis publicae gabellas super bonis Ecclesiasticis imponere possit absque Ecclesiasticorum, & Pontificis consensu?
- Q. 2. An fraudantes gabellas, & vectigalia iusta peccent contra iustitiam, & ad restitutionem teneantur?
- Q. 3. An, quando dubitatur de iustitia vectigalis, gabellarum &c. quae de novo imponuntur, aut veteres augentur, obligatio sit eas solvendi?

CA-

CASUS IV.

De venante, & in alienis limitibus feras capiente.

- Q. 1. Ad quem ex duobus venatoribus pertineat cervus ab uno graviter vulneratus, ab altero prostratus, & captus?
Q. 2. Ad quem spectent aves laqueo à te posito irretitæ, & captæ, sed ab alio præveniente è laqueo extractæ?
Q. 3. An Vulpinus venator in alienis limitibus feras capiens graviter peccet, & ad restitutionem teneatur?

CASUS V.

De Eleemosyna per dolum obtenta, & contractu dolosè inito.

Pauperius opifex, licet ex propriis mediis, & laborando se commodè sustentare possit, laborare tamen valens, sed nolens, mendicare non erubescit, sed ostiatim Eleemosynam colligit, quam ut liberaliorem obtineat, filiam, quam secum circumducit, à Dæmone obsessam fingit.

- Q. 1. An qui, simulatâ paupertate, Eleemosynas à populo accipit, alioquin eas illi non daturò, teneatur ad restitutionem, & si teneatur, an restitutio facienda sit ipsi danti, an verò pauperibus?
Q. 2. An, & qualis dolus, vel error dans causam contractui, sed non versans circa rei substantiam, vitiet contractum?
Q. 3. An qui denegavit Eleemosynam pauperi extremè indigenti, cui tenebatur succurrere, obligetur postea transacta necessitate aliquid restituere?

CASUS VI.

De juramento, contractibus, & præscriptione debiti indefinitè contracti.

- Q. 1. An juramentum firmet contractus jure positivo nullos, & invalidos, quibus adjicitur?

ELENCHUS

- Q. 2. An, & quando obligatio juramenti promissorii homini præstiti transeat ad hæredes tam jurantis, seu promittentis, quam promissarii?
- Q. 3. An à debitore præscribi possit debitum indefinitè contractum?

CASUS VII.

De contractu locationis, & pensione minuenda, & augenda.

- Q. 1. An licitus sit contractus, quò venditor rei venditæ dominium in emptorem transfert per traditionem cum pacto, ut, donec is non solvit pretium, vel ejus partem, restituat astimationem perceptorum fructuum secundum proportionem pretii non persoluti?
- Q. 2. An, & quando ob anni sterilitatem, alluvionem, aliumve casum fortuitum de pensione aliquid remittendum sit, & an pensio augenda sit ob uberiores fructus ex fundo locato provenientes?
- Q. 3. An, quando res locata perit apud Conductorem, damnum præstare debeat Conductor, an locator?

CASUS VIII.

De obligatione compensandi damnum datum &c.

Clepander fur noctu cum lumine domum Caji ingressus, horologium, vestes, aliæque mobilia domestica furtò surripit, & relicto domus ostiò aperto autugit, dumque domo egreditur, calu, & præter suam intentionem domum incendit. Horologium postea pretio 30. fl. vendit Titio bonæ fidei emptori, qui illud rursus distrahit pretio 30. fl. quos omnes donat Antonio nepoti suo ad studia abeundi.

- Q. 1. An Clepander fur teneatur damnum resarcire, quod ex incendio domus passus est Caju?
- Q. 2. An fur relinquens ostium domus, in qua furatus est, apertum teneatur etiam ad compensandum damnum datum ab alio fure, qui reperiens ostium apertum, domum & ipse ingreditur, & furatur?

Q. 3.

- Q. 3. An Antonius nepos, & ipse Titius, rescientes postea horologium fuisse furtivum, ad aliquam restitutionem teneantur?

CASUS IX.

De debitore ad solvendum suis creditoribus impotente.

Titius mercator post contracta multa debita videns se ad ea solvenda impotentem, prædium, quod 1000. fl. emerat, vendit 800. fl. Cajo scienti Titium impotentem esse ad contracta debita expungenda, & ex 800. illis fl. 400. tradit Calmo genero suo in dotem filię suæ Theresiæ.

- Q. 1. An Titius conscius suæ impotentię solvendi Creditoribus licet, & validè prædium vendiderit?
Q. 2. An Cajo sciens Titium impotentem esse ad solvenda sua debita, peccaverit contra justitiam emendo prædium Titii, & teneatur in foro conscientię ad restitutionem creditoribus faciendam?
Q. 3. An Calmus gener dotem à Titio sic acceptam teneatur restituere Creditoribus, & an, & qualis actio detur contra filiam Theresiam post mortem mariti?

CASUS X.

De observatione Somniorum, & restitutione pretii pro exercitio magicæ artis accepti.

- Q. An, & quale peccatum sit somnia observare, iisque credere?
Q. 2. Unde dignosci possit, quòd somnia aliquos effectus futuros significantia sint à Deo, vel à Dæmone?
Q. 3. An pretium receptum pro usu, & exercitio artis magicæ sit restituendum, præsertim si effectus, ob quem datum est, non obtineatur?

CASUS XI.

De restitutione fama defunctorum, rerumque iisdem furto sublatarum.

(a 3)

Q. I.

E L E N C H U S

- Q. 1. An qui mortuis, etiam damnatis, graviter detrahit, graviter peccet contra justitiam, & ad restitutionem teneatur, & si teneatur, cui, & quomodo facienda sit restitutio?
- Q. 2. An, & cui vestes, & alia, cum quibus defuncti humati sunt, furto sublata, restituenda sint, & quæ poena ejusmodi furibus jure Statuta?
- Q. 3. An liceat Catholicis comitari funus hæretici cognati sui, aut amici?

CASUS XII

De dote, & pactis dotalibus.

Bertha indotata egit cum Cajo cognato suo, ut mutuo sibi daret 200. fl. quos cum accepisset, adiit Titium alterum cognatum suum, eique ostensis 200. fl. subjecit: Ecce hos 200. fl. donaturus spondeo mihi Cajus frater tuus, si & tu centum adjeceris, ut honestum mihi oblatum matrimonium consequi possim: Quo audito adpromisit Titius petitos centum fl. sed cum eos statim solvere non posset, pactum iniit cum ejus sponso Bertoldo, daturum se singulis annis 5. fl. pro censu, eousque donec promissos centum fl. persolveret. Annuit Bertoldus sponus, & matrimonium iniit cum Bertha, eo pacto, ut si ipse moreretur improlis, vel si ipse, & nascituri liberi ante ipsam è vita excederent, ipsa Bertha hæres esset omnium suorum bonorum. Contracto itaque matrimonio post annum vix elapsum moritur Bertoldus maritus, relictâ post se unicâ filiâ, paulo post patrem secutâ, & Berthâ viduâ, quæ etiam post mortem mariti pergit exigere 5. fl. annuos quousque Titius cognatus centum sibi in dotem promissos persolvat.

- Q. 1. An Bertha in conscientie foro obliganda sit ad restitutionem centum fl. à Titio cognato ita obtentorum?
- Q. 2. An Bertha possit tutâ conscientiâ exigere post mortem mariti, & accipere 5. fl. annuos quousque centum promissi persolvantur?
- Q. 3. An pactum Bertoldi cum Bertha nullum fuerit ob inæqualitatem dotis cum contradote?

CA-

CASUS XIII.

De accensione personarum, collatione, & venditione Officiorum Sæcularium publicorum.

- Q. 1. An conferentes Officia publica Sæcularia, si assumant indignos, vel minus dignos relictis dignioribus, aut dignissimis, peccent mortaliter, & ad restitutionem teneantur?
- Q. 2. An hujusmodi Officia publica sæcularia licitè vendi possint?
- Q. 3. Quibus in casibus locum habeat acceptio personarum?

CASUS XIV.

De restitutione damnorum ex detractioe alienæ famæ secutorum.

Richardus occultum grave delictum Caji, quod publicum, & satis notum esse putavit, manifestavit pluribus, ex cujus manifestatione Cajo non tantum famæ, sed & bonorum fortunæ grave damnum subsequutum est; Quæ res ita afflixit Cajum, ut superveniente repentino morbo paulopost extinctus fuerit.

- Q. 1. An, qui per culpam solum venialem alteri detraxit, teneatur in conscientia reparare damnum grave inde secutum?
- Q. 2. An detractor debeat famam alienam graviter læsam reparare non solum apud eos, apud quos illam alteri abstulit, sed sed etiam apud alios mediatos, quibus isti postea dixerunt, ac propalârunt?
- Q. 3. An obligatio restituendi pro fama læsa transeat ad hæredes detractoris, quando ipse ante mortem non restituit? Et an, quando detractor famam alteri ablatam non restituit eidem, dum viveret, teneatur aliquid restituere ejus hæredibus post ejus mortem?

CASUS XV.

De restitutione præstanda ab eo, qui alterum impedit à consecutione legati &c.

Pon-

E L E N C H U S

Pontianus ob inimicitias cum Cajo habitas non quidem vi, aut fraude, sed tamen ex odio, & animo nocendi suadet Pontio testatori, ne legatum mille fl. relinquat Cajo, sed illud Patronillæ conjugineæ suæ viduæ leget. Præterea, cum Nunnus frater Caji aspiraret ad Beneficium Ecclesiasticum, suasionem, & precibus Collatorem jam determinatum ad conferendum Beneficium Nunno Sacerdoti permoveret ut illud conferat filio suo, licet minus digno.

- Q. 1. An, & quando ad restitutionem teneatur, qui precibus, aut consilio absque vi, & fraude alterum impedit à consecutione alicujus boni, aliàs obtinendi?
- Q. 2. An Pontianus absque vi, & fraude, sed tamen ex odio, & animo nocendi persuadendo Pontio, ne legatum relinquat Cajo, teneatur ad restitutionem Cajo faciendam?
- Q. 3. An teneatur ad restitutionem faciendam Nunno à consecutione Beneficii ita à se impedito?

CASUS XVI.

De deposito, & culpa depositarii.

Florianus in depositum accepit cistam continentem pecunias, & non nulla alia pretiosa à Flaviano sibi traditam, quam reponit in suo cubiculo clauso, non tamen in arca, in qua pecuniæ propriæ asservabantur; cum autem Flavianus non nunquam famulis suis aliàs semper fidelibus clavem cubiculi sui committeret, unus eorum oblata sibi opportuna occasione aliqua clam ex deposita cista surripuit. Post aliquod tempus Flavianus repetit, & accipit depositum, sed dum ea lustrat, quæ in cista continebantur, deprehendit, non omnia inveniri.

- Q. 1. Ex qua culpa teneatur depositarius deponenti, si res deposita apud eum pereat, vel deterior fiat?
- Q. 2. An Florianus teneatur resarcire damnum Flaviano à famulo illatum?
- Q. 3. An, & quando, cum cista in custodiam tradita restituenda est, & non omnia in ea reposita inveniuntur, peti possit compensatio damni à deponente?

CASUS

CASUS XVII.

De mutuo dato cum præsencia valoris augendi, & minuendi.

Barillus cujusdam Principis Consiliarius sciens ex mandato Principis paulopost valorem monetarum aurearum auctum iri; argentearum verò minuendum, Donato mutuum petenti dat centum aureos; Dagoberto verò centum fl. ea conditione, ut post annum uterque reddat tantum, quantum accepit, nulla facta mentione de valore monetarum augendo, & minuendo, eò quòd hoc Secretum à Principe sibi communicatum revelare non possit.

- Q. 1. An Barillus sciens postea esse minuendum valorem pecuniarum argentearum possit licitè Dagoberto mutuos dare centum illos fl. ut eos sibi restituat juxta valorem, quem habebant tempore mutuacionis, non monito Dagoberto de varietate pretii futura?
- Q. 2. An Donatus teneatur reddere centum aureos in specie, cum post auctum aureorum valorem restituendum est mutuum; an verò satisfaciat reddendo æqualem valorem?
- Q. 3. An licitum sit aliquid accipere ultra sortem pro obligatione non repetendi mutuum jante certum tempus?

CASUS XVIII.

De debitore moroso. & restitutione ob damnum emergens, & lucrum cessans.

Marchantius mercator debet Juvenali mercatori duo millia fl. quorum solutionem diu distulit, tum ob detrimentum, quod in mercatura aliàs facere debuisset, tum ob magnum lucrum, quod inde percepit, ex quo factum est, ut Juvenalis non modicum damnum ex debiti dilatione passus fuerit.

- Q. 1. An, & quando debitor ob damnum in propriis bonis emergens, aut lucrum cessans excusetur à restitutione Statim facienda?
- Q. 2. An, & quando debitor ex causa sufficiente excusatur à restitutione Statim facienda, debeat postea ultra debitum ipsum
- R. P. Leonardelli Soc. Jesu.* (b) resti-

E L E N C H U S

restituere detrimentum lucri cessantis, vel damni emergentis, quod Creditor ob dilationem restitutionis passus est?

- Q. 3. An, si debitor morosus sit in mora culpabili solvendi, & ideo Creditor cogatur accipere pecuniam, & solvere interesse, debeat in conscientia id totum solvi ab ejus debitore, si prius non fuit de eo admonitus à suo Creditore?

CASUS XIX.

De censibus, & usura.

- Q. 1. An speciem habeat usuræ contractus, quò 5. annui pro centum fl. petuntur, & accipiuntur?
- Q. 2. An usurarius sit contractus, vi cujus creditor tam in causa profana, quàm in causa pia rei oppignoratæ fructus lucratur, donec ipsi totum debitum solvatur?
- Q. 3. An licitum sit emere censum cum pacto, ut venditor cum redimere voluerit, redemptio fiat in eadem specie monetæ?

CASUS XX.

De emptione, & venditione rei à debitore ære alieno gravato in fraudem Creditorum alienatæ.

Cùm Crispus ære alieno gravetur, ut non sit par solvendo, domum, quam habet adhuc unicam, vendit Crispino affini suo, cujus pretii partem filiæ suæ nubili in dotem tradit, partem alteram ipsemet Crispus ablumit,

- Q. 1. An Crispinus domum illam validè, & licitè emere, & retinere possit, si ignarus sit impotentæ, quam habet Crispus ad satisfaciendum suis Creditoribus?
- Q. 2. An, si Crispinus conscius fuit, alienationem domûs fieri in fraudem Creditorum, teneatur tam in foro externo, quàm interno domum restituere, sive Creditores petant, sive non petant intra annum?
- Q. 3. An Crispus ex pecuniis ex vendita domo acceptis filiam dotare, & filia dotem acceptare, ac retinere potuerit?

CASUS

CASUS XXI.

De Judice innocentem condemnante ex testimonio falsorum testium.

- Q. 1. An Judex possit eum ad mortem condemnare, qui per testes, & allegata probatur quidem reus, sed ipse Judex privatim certo scit esse innocentem?
- Q. 2. An Judex teneatur ad restitutionem hæredibus Rei (faciendam, si eum, postquam præter juris ordinem crimen extorsit, ad mortem condemnet?
- Q. 3. An, & quando testis ratione falsi testimonii ad restitutionem teneatur, vel si citatus comparere, ac testari recuset?

CASUS XXII.

De obligatione testium Judici interroganti respondendi.

Titius nocturno tempore occidit inimicum suum, cui comes erat Cajus, non tamen homicidii complex; jurat nihilominus Cajus Titio, se patratum homicidium non proditurum, quod cum postea innotuisset Judici, in ejus Auctorem inquiri.

- Q. Utrum Cajus interroganti Judici, non obstante juramento, veritatem aperire possit, vel debeat? *Primò*, cum crimen est occultum, & nulla adsunt indicia publica, sed suspicio duntaxat patrati criminis. *Secundò*, cum de crimine certò constat esse patratum, ut in calu posito de homicidio, eò quòd v. g. manè repertum sit cadaver in platea, &c. & Judex vult de vicinis recipere informationes. *Tertiò*, quando non solùm de crimine certò constat, sed insuper Titius laborat infamia tanquam à se patratum homicidium, vel quia contra eum proceditur viâ accusationis.

CASUS XXIII.

De obligatione Judicis ex probabilitate opinionum causam decidentis.

Pilatus Judex à Republica constitutus eum non modico salario annuo non multum sollicitus est de majore causæ probabilitate, & ejus meritis rimandis & examinandis, sed dummodo pro se sententiam probabilem inveniatur, secundum illam judicat, & si par sit utriusque partis litigantis probabilitas, causam adjudicat illi, cui maluerit. Nec multum invigilat Officio suo publico, sed potissimum tempus impendit negotiis suis domesticis, & causis aliorum privatorum, majoris lucri faciendi gratiâ

- Q. 1. An Judex in judicando teneatur semper sequi sententiam probabiliorem?
- Q. 2. An Judex, qui secundum minus probabilem sententiam judicat, non solum peccet, sed etiam ad restitutionem teneatur?
- Q. 3. An, quando probationes ex parte facti sunt æquales, & jus æquè favet uni, quàm alteri ex litigantibus, integrum sit Judici applicare rem, cui maluerit?
- Q. 4. An, & quid Pilatus ratione neglecti sui Officii Reipublicæ restituere teneatur?

CASUS XXIV.

De Judice, Sagis, & Confessario.

Trusila pluribus malevolis de maleficiis suspecta ad Judicem deferitur, quæ, licet re vera innocens esset, idque privatim constaret Judici, cum tamen juxta multiplicatas denuntiationes, allegata, & probata in foro externo rea inventa esset, tanquam Saga, morti adjudicatur, eique significatur, ut accito Confessario ad ultimam luctam post triduum lubeundam se se disponat.

- Q. 1. An Judex Trusilam rectè ad mortem condemnaverit?
- Q. 2. An suspectus de maleficio possit à Judice damnari ad mortem

Casuum, & questionum in eis contentarum.

tem propter multiplicatas Sagarum, seu infamium personarum denuntiationes, etsi reus crimen Confessus non sit?

- Q. 3. An liceat Judicibus volentibus maleficum torquere, efficere, ut ejus corpus abluatur, & pili totius corporis abradantur?
- Q. 4. Quomodo Confessarius se gerere debeat cum Sagis ultrò ad S. Confessionem accedentibus, vel à Judice jam captis, & condemnatis?

CASUS XXV.

De Advocato, ejusque obligatione.

Baldus Advocatus causam Valerii defendendam suscipit, quam ab initio justam quidem cenlet, sed in progressu litis minùs probabilem agnoscit, imò exiguam, vel nullam affulgere spem victoriæ; nihilominus pergit incaptæ causæ patrocinari, eamque in longum protrahit, ac tandem amittit.

- Q. 1. An Advocatus suscipere possit causam defendendam minùs probabilem?
- Q. 2. An, & quando Advocatus, amissâ causâ; Salarium restituere, & damna partibus refarcire teneatur?
- Q. 3. An, & de quonam Salario pacisci licitè possit Advocatus solvendo à suo Cliente?

CASUS XXVI.

De obligatione Notarii.

Fabricius Notarius sciens non nunquam conficit instrumentum, in quo sub specie mutui, vel alterius contractûs liciti palliantur usuræ, ex quo fit, ut mutuatarius postea re ipsa solvere cogatur usuras. Sæpè non manifestat legata iis, quibus fiunt, pecuniâ corruptus ab iis, qui ea solvere tenentur. Non nunquam ex ignorantia, vel negligentia in conficiendis instrumentis aliqua omitit, quæ ad illa requiruntur, & pro iis conficiendis in petendo pretio excedit.

E L E N C H U S

- Q. 1. An, & quomodo Fabricius Notarius peccet, & ad restitutionem teneatur conficiendo instrumenta palliatam usuram continentia?
- Q. 2. An, & quomodo peccet Notarius, & ad restitutionem teneatur non manifestando legata, vel ex imperitia omittendo aliqua ex requisitis ad confectionem instrumenti?
- Q. 3. An Notarius accipiens aliquid ultra pretium taxatum, etiam sponte oblatum, peccet, & ad restitutionem teneatur?

CASUS XXVII.

De Medico, ejusque obligatione.

Galenus Medicus quàm negligens est in visitandis ægris pauperibus non valentibus solvere, tam diligens est in invifendis, & curandis divitibus, & opulentis. Hinc vocatus ad Sabinam vi-
duam prædivitem, illicò comparet, ægramque invifit, sed morbum adeò auctum, & periculosum deprehendit, ut intra breve tempus Sabinam extinguendam meritò judicet, cui tamen, ne pavore percellat nihil de morte cogitantem, & morbum augeat, periculum non manifestat, sed potius spem facit salutis: Nihilominus medicinas præscribit, & medicamenta adhibet varia, & etiam dubia, licet sciat parùm, vel nihil profutura.

- Q. 1. An Medicus, quando de ægri salute desperatum est, nec suppetit remedium certius, applicare possit medicinam incertam, & dubiam, an salutaris, anve noxia futura sit?
- Q. 2. An, & quomodo peccet Medicus, si ægrum periculosè decumbentem non moneat de instante mortis periculo?
- Q. 3. An peccet Medicus recusans ægros pauperes invifere, & curare, non valentes solvere salarium?

CASUS XXVIII.

De solvendis Legatis.

Crispinus in testamento à se condito legavit Ecclesiæ S. Martini 20. modios tritici solvendos quot annis ex agro Ecclesiæ vicino à se designato, ex quo postea deteriore effecto non tot fructus perci-

Casum, & Questionum in eis contentarum.

percipiuntur, qui legatum adæquent. Præterea 200. fl. annuos reliquit fæminis in matrimonium collocandis; Titiaæ verò famulæ domesticæ 30. fl. si commorata fuerit cum uxore sua Rosalia, quæ tamen post biennium ad secunda vota transivit.

- Q. 1. An in casu posito Ecclesiæ solvendi sint omnes 20. modii tritici ex illo agro deteriorè reddito?
- Q. 2. An Legatum relictum pro fæminis in matrimonium collocandis concedi possit Viduis ad secundas nuptias transeuntibus?
- Q. 3. An Legatum relictum pro Virginibus maritandis acceptari, & retineri possit ab ea, quæ Virgo non est, sed occultè corrupta?
- Q. 4. An Legatum relictum Titiaæ famulæ, si cum uxore Rosalia habitaverit, amittatur, Rosalia uxore ad secunda vota transeunte?

CASUS XXIX.

De legatis pauperibus distribuendis.

Tiburtius in ultima sua voluntate inter alia reliquit bina legata, unum 200. fl. ut hi inter pauperes distribuantur: Alterum, ut duo pauperes Scholastici consanguinei alantur in Studiis.

- Q. 1. An legatum relictum, ut pauperibus distribuatur, possit totum dari uni pauperi, vel duobus tantum?
- Q. 2. De quibus consanguineis intelligendum sit legatum, relictum pro consanguineis testatoris?
- Q. 3. Quinam consanguinei sint aliis præferendi in legato relicto pro consanguineis pauperibus?

CASUS XXX.

De Legatis sub conditione relictis.

Titius in testamento à se condito legavit Berthæ uxori suæ tria millia fl. si honestè, & castè vixerit; quæ tamen post mortem

E L E N C H U S

tem mariti non tantum amplexus, & tactus impudicos admisit, sed etiam semel copulam cum Cajo habuit, cum quo paulòpost etiam matrimonium contraxit.

- Q. 1. An Legatum uxori relictum, si honestè, & castè vixerit, possit in conscientia ab ipsa exigì, & retineri, si occultè fornicata sit; & an, ut illud amittat, sufficiat unica fornicatio, an verò frequentia actuum requiratur?
- Q. 2. An Legatum sub conditione castè, & honestè vivendi amittatur à fœmina amplexus virorum, & tactus impudicos admittente?
- Q. 3. An Legatum conjugì relictum sub conditione castè, & honestè vivendi, amittatur per transitum ad secundas nuptias?

CASUS XXXI.

De Legatis piis à testatore in Statu peccati mortalis existente institutis.

- Q. 1. Quid faciendum sit Ambrosio Confessario dubitanti, utram testator dispositus sit ad absolutionem recipiendam, eò quòd adduci non possit, ut consanguineis suis aliquid in testamento relinquat?
- Q. 2. An dispositio ad causas pias facta ab existente in Statu peccati mortalis, sit ei in Statu gratiæ decedenti profutura?
- Q. 3. An Legatum relictum Berthæ uxori, quamdiu vitam vidualem servaverit, extinguatur, eâ Religionem ingrediente?

CASUS XXXII.

De legatis, & solutionibus, cum pretium vel crescit, vel decrescit.

Crispinus volens Barbaræ famulæ suæ ob multa extraordinaria obsequia sibi præstata legare 50. aureos id famulæ significat, quæ respondet, se fore contentam, si 40. legentur, tacitè secum ipsa

Casum, & Questionum in eis contentarum.

ipsa cogitans hoc modo velle se 10. aliis aureis sibi nunc oblati satisfacere obligationi furti 10. aureorum à se successivè hero suo ablatorum. Itaque Crispinus 40. aureos Barbaræ legat; paulòpòst in gravem incidens morbum paucos intra dies extinguitur. Post mortem Testatoris Barbara legatum petit ab hærede, qui eidem 40. aureos enumerat, sed quorum valor tunc jussu Principis multum jam fuerat iminutus, & imminutus. Unde

- Q. 1. An Barbara famula tali legati decessione, & ultronea 10. aureorum cessione soluta sit, & libera ab onere restituendi 10. illos aureos, quos successivè furtò subduxerat hero suo?
- Q. 2. An, quando 50. v. g. vel 100. aurei in testamento legantur, quorum valor tempore mortis Testatoris extrinsecè imminutus est, præstandus tunc sit, & attendendus valor, quem aurei habeant tempore mortis Testatoris, an verò, quem habuerunt tempore conditi testamenti?
- Q. 3. An quando absque designatione certæ speciei, vel numeri in pactum deducta est certa pecuniæ quantitas, & postea monetæ valor immutatus est, diminutionis detrimentum, & commodum augmenti ferre debeat Creditor, an verò debitor?

CASUS XXXIII.

De defectibus in Confessione commissis à Confessario, & pœnitente.

- Q. 1. An, & quando teneatur Confessarius auferre pœnitenti ignorantiam circa peccata, quæ commisit?
- Q. 2. An, & quomodo teneatur Confessarius supplere defectus circa valorem Sacramenti à se in Confessione commissos?
- Q. 3. An qui nunquam in juventute confessus est prava desideria, & pollutiones, quia non putavit esse peccata, teneatur postea, cum id rescit, reiterare Confessiones, vel saltem peccata illa per ignorantiam omissa confiteri?
- Q. 4. An qui dubitat, an ex verecundia aliquod peccatum mortale omiserit in Confessione, teneatur repetere Confessionem illam, vel solùm confiteri peccatum omissum?

R. P. Leonardelli Soc. Jesu.

(c)

CA.

CASUS XXXIV.

De Confessione ritè peragenda &c.

- Q. 1. An reticeri possit, aut debeat peccatum, quòd sine complicitate manifestatione non potest in Confessione exponi?
- Q. 2. An repetendæ sint Confessiones pœnitentis, qui numerum peccatorum gravium hæctenus non expressit?
- Q. 3. An pœnitens teneatur exponere aspectus impudicos, oscula, tactus, & numerum copularum cum consanguinea uao concubitu habitaram, & gradus incestus?
- Q. An Confessio ob vanam gloriam, seu ex malo fine facta ita vitietur, ut Sacramentum irritum, & infructuosum reddatur?

CASUS XXXV.

De Confessione, & Communionem muti simul, & surdi à nativitate.

Judas mutus, & surdus à nativitate adultior factus tempore Paschali post tunctionem pectoris, & aliquot suspiria coram ostenso Crucifixo edita, fuit à suo Parocho absolutus, & ad S. Communionem admittus per complures annos. Postquam autem Parochus ex aliorum relatione certò intellexit, Judam contrahere consuetudinem de die, & de nocte furandi ex alienis hortis, & agris, curavit, ut ejus domestici illum jam 40. annos natum à furtis per minas, aliâque signa eidem magis nota deterrerent, sed cum nulla appareant signa emendationis, hocque notum sit Parochianis, Parochus à tempore jam trium annorum Judæ, licet coram aliis sæpius suo modo instanti, & petenti, absolutionem tamen negat, & communionem.

- Q. 1. An Parochus benè fecerit prima illa vice Judam surdum simul, & mutum absolvendo, eumque ad S. Communionem admittendo?

Q. 2.

Casuum, & Questionum in eis contentarum.

- Q. 2. An benè postea ei negaverit absolutionem, & S. Communionem ob contractam eam furandi consuetudinem, sitque tale medium ulterius continuandum?
- Q. 3. An Judas surdus simul, & mutus à nativitate contrahere potuisset matrimonium?

CASUS XXXVI.

De jurisdictione, & Casibus reservatis.

- Q. 1. An peregrini, & advenæ habentes casum reservatum in sua Diocesi, & transeuntes ad aliam Diocesim, ubi non est reservatus, absolvi possint à quovis approbato Confessario?
- Q. 2. An iidem ab eo absolvi possint, si peccatum sit solum reservatum in Diocesi Confessarii, non verò in Diocesi poenitentis?
- Q. 3. An peccare dicendus sit simpliciter Sacerdos absolvens cum jurisdictione dubia, vel ex ratione probabili?

CASUS XXXVII.

De potestate delegata, alteri concessa ad se absolvendum, deque potestate secum ipso dispensandi &c.

- Q. 1. An Episcopus, vel Abbas possit secum ipso dispensare in jejuniis, votis, & iis, in quibus potest cum suis subditis?
- Q. 2. An Episcopus rectè deleet suo Confessario suam potestatem ad se à casu reservato absolvendum?
- Q. 3. An potestas alicui delegata ad Confessiones audiendas mortuo delegante expiret?

CASUS XXXVIII.

De pœnitentia à Confessario pœnitenti imponenda, & à pœnitente acceptanda.

Titius helluo jejunare non asuetus pro pœnitentia à Confessario accipit, ut per dies aliquot Sabbatinos jejuret, & à sacra mensa eo die abstineat, sed post octiduum confiteatur, & communicet.

- Q. 1. An Confessarius benè, & absque violatione sigilli potuerit pro pœnitentia ea jejunia imponere?
- Q. 2. An possit à Confessario pro pœnitentia imponi, ut pœnitens abstineat à S. Communionem?
- Q. 3. An justam pœnitentiam à Confessario impositam possit pœnitens reculare, aut dissimulare se illam acceptare, animo tamen non explendi, eò quòd velit in Purgatorio expiare pœnam peccatis debitam, vel eò quòd sciat se posse lucrari Indulgentiam plenariam? Item an pœnitenti liberum sit inchoatam Confessionem abrumpere, & sententiam hujus Sacerdotis declinare, alium adeundo?
- Q. 4. Qualem, & quantam pœnitentiam Confessarius imponere debeat, & an hæc solùm per modum consilii, aut sub conditione imponi possit?

CASUS XXXIX.

De Confessione, & absolutione in articulo mortis moribundis impertienda.

- Q. 1. An absolvendus, vel absolvi possit moribundus, qui neque in specie, neque in genere peccata sua confiteri potest, nec ullum dat Confessionis signum?
- Q. 2. & 3. Quid de Confessione hæretici in articulo mortis, & absolutione illi à Catholico impertita? &c.

CASUS XL.

De Confessione, & absolutione A catholici in mortis articulo, eidem impertita à Sacerdote Catholico personam Sacerdotis subdolè regente, quem esse Praeconem Lutheranum putaverat moribundus.

- Q. 1. An talis Sacerdos Catholicus hoc modo licitè simulaverit sectam falsam, & dissimulaverit Religionem veram?
- Q. 2. An error personæ in Confessario vitiaverit Confessionem Alberti Lutherani?
- Q. 3. An talis Sacerdos Catholicus Alberto Lutheranò rectè ministraverit Sacramentum Pœnitentiæ, & S. Viaticum?

CASUS XLI.

De absolutione reservationis casuum in Confessione obliorum, vel in ea invalida expositorum.

- Q. 1. An Simpson pœnitens censeatur etiam absolutus ab eo peccato reservato, quod ob inculpabilem oblivionem omisit in ipsa Confessione, ita ut quando postea ejus memoriæ occurrat, possit illud remitti à quovis alio Sacerdote approbato?
- Q. 2. An Superior possit sola pœnitentis peccata reservata audire, & ab illis Sacramentaliter absolvere, & pœnitentem ad inferiorem remittere, absolvendum ab aliis peccatis mortalibus non reservatis?
- Q. 3. An concessa per Superiorem, vel ejus delegatum, absolutione à casibus reservatis in Confessione sibi expositis, tollatur reservatio, tametsi absolutio ex aliquo Confessionis defectu fuerit nulla?

CASUS XLII.

De absolute casuum reservatorum impertienda ab eo, qui potestatem non habet in reservata, & poenitens non vult, nec potest reservatum alteri confiteri.

- Q. 1. Quomodo se gerere debeat Confessarius non habens potestatem in reservata, si in Confessione advertat, inter non reservata exponi etiam reservata?
- Q. 2. An Confessarius directè absolvere potuerit talem poenitentem in iis circumstantiis?
- Q. 3. Quibus aliis mediis eum juvare potuerit?

CASUS XLIII.

De Confessione scriptò facta, & danda Scheda Confessionis ob indispositionem non absoluto.

Libertus tempore Paschali confitetur Sylvestro Sacerdoti sua peccata cum magno, ut videbatur, dolore, sed, cum ob non depositam, quam contraxerat, pravam consuetudinem à Sylvestro negaretur absolutio, petiit saltem Schedam depositæ Confessionis ostendendam suis Superioribus, sed & hanc Sylvester dare renuit, quo audito abiit Libertus non sine indignatione, & impatientia relicta ibi per inadvertentiam scriptæ Confessionis Schedulâ, quam Baldus Confessionale postea ingressus reperit, eamque postea legit.

- Q. 1. An Scheda Confessionis danda sit ei, cui ob indispositionem negata fuit absolutio?
- Q. 2. An sub Sigillo Confessionis teneatur, qui casu Schedam, in qua poenitens sua peccata scripserat, reperit, & legit?

Q. 3.

- Q. 3. An Confessio præsentis Confessario fieri possit scripto, an verò vocis Sermone sit necessariò facienda, secluso casu necessitatis ?

CASUS XLIV.

De Communione Paschali peragenda &c.

Nigronius famulus mercatoris Catholici in Angliam mittitur mercimonii causâ, qui, cum sibi per terras hæreticorum transeundum sit, prævideatque, se in via non habiturum occasionem communicandi tempore Paschali, prævenit, & ante suum abitum communicat in Ecclesia Parochiali, ratus, sic se jam præcepto satisfecisse: Unde licet postea in via opportuna se offerat occasio adhuc intra tempus Paschale communicandi, communionem tamen omittit, & iter suum prosequitur; cumque jam inter hæreticos versetur, in eorum hospitiiis diebus Veneris, & Sabbati carnes comedit, dissimulans se Catholicum esse.

- Q. 1. An Nigronius prævidens impedimentum futurum prævenire debuerit, & ante tempus Paschale communicare ?
- Q. 2. An per eam communionem anticipatam satisfecerit præcepto Ecclesiæ, anve oblata in itinere occasione communicandi, communionem postea repetere debuerit ?
- Q. 3. An per communionem sacrilegam satisfiat præcepto Communionis Paschalis ?
- Q. 4. An, & quomodo Nigronius peccaverit, carnes diebus prohibitis in via comedendo ?

CASUS XLV.

De jejuniò naturali ad Communionem, & Missæ celebrationem requisito.

Bibax, cum in hospitiò in seram usque noctem se detinisset, altero die, cum manè communicare cogitat, incipit dubitare, an biberit

E L E N C H U S

biberit adhuc ante, vel post medium noctis, & an dum os ablueret, modicum aquæ in Stomachum descenderit, quo tamen dubio contempto Sacræ mensæ accumbit, & communicat.

- Q. 1. An qui certò scit, se comedisse, vel bibisse, sed dubitat, an id ante, vel post duodecimam noctis horam acciderit, possit sequenti die licitè communicare, vel celebrare?
- Q. 2. Et an ille possit, qui scit, se post medium noctis fuisse jejunum, sed dubitat, an postea aliquid de cibo, vel potu deglutiverit?
- Q. 3. An, qui ad primum horæ duodecimæ pulsus non Statim cessat à potatione, vel comestione, sed expectat donec omnes horæ ictus absolvantur, possit licitè die sequenti communicare?

CASUS XLVI.

De puerorum communione, S. Viatico, aliisque eorum obligationibus præcepta Ecclesiastica concernentibus

- Q. 1. An pueri septennium egressi teneantur præcepto Communionis Paschalis, & iisdem, completò septenniò, dandum sit S. Viaticum in articulo mortis?
- Q. 2. An iisdem præberi possit, aut debeat S. Viaticum, quando Parochus, vel Confessarius dubitat, an sint doli capaces, & sufficiente rationis usu polleant?
- Q. 3. An pueri, cum ad usum rationis perveniunt, teneantur statim legibus Ecclesiasticis, quæ expressè tempus obligationis non determinant?

CASUS XLVII.

De Beneficii collatione, & recitatione Breviarii.

Pon-

Casuum, & Questionum in eis contentarum.

Pontifex mandatum dat Bonifacio Episcopo, ut Gabriel Sacerdos provideatur de Beneficio ad S. Petrum vacante. Bonifacius confert illico Beneficium Gabrieli, post cujus collationem litteræ Româ allatæ nuntiant, Pontificem pridie collationis Beneficii piè in Domino obiisse. Quo audito Mutius litem movet Gabrieli contendens collationem ob mortem Pontificis nullam fuisse, & præterea Beneficium illud uni ex sua familia conferri solitum fuisse, ac deberi: Gabriel autem, dum lis dirimitur, pergit: Horas Canonicas recitare, licet nullos interim ex Beneficio fructus percipiat.

- Q. 1. An hoc mandatum Pontificium morte Pontificis expiraverit, ideoque collatio Beneficii nulla sit?
- Q. 2. An Beneficiatus, qui Beneficium quidem actu possidet, sed ob litem intentatam nullos interim fructus ex illo percipit, teneatur interim Breviarium recitare, adeoque si recitare intermitat, teneatur ad restitutionem fructuum sequestratorum postea percipiendorum lite terminata?
- Q. 3. An Beneficiatus tenue habens Beneficium Breviarium vi illius recitare teneatur, & si obligatus sit, & non recitet, possit sibi tanquam pauperi applicare eos fructus, quos aliàs restituere, & pauperibus applicare teneretur?

CASUS XLVIII.

De pluralitate Beneficiorum Ecclesiasticorum, & Simonica &c.

Formosus in minoribus Ordinibus constitutus per plures annos intervivit cuidam Episcopo, intentionem habens pro suo servitio Beneficium aliquod recipiendi, quod idcirco etiam obtinuit ab Episcopo, sed cum id valde tenue esset, nec sufficeret ad congruam sustentationem, paulò post aliud consequitur de se sufficiens, & satis pingue.

- Q. 1. An illa collatio primi Beneficii fuerit Simonica, & si fuit, an Formosus nihilominus illud retinere possit, anve resignare teneatur?
- Q. 2. An habens Beneficium insufficiens, & acquirens sufficiens quoad residentiam, & servitium compatibile teneatur dimittere insufficiens? Item an habens sufficiens possit obtinere etiam insufficiens?
- Q. 3. An, & in quibus Beneficiis quoad pluralitatem duplicem possit Episcopus?

ELENCHUS
CASUS XLIX.

De Electione promovendorum ad Beneficia Ecclesiastica.

- Q. 1. An, & qualis extra concursum detur obligatio præferendi in electionibus digniores ad Prælaturas, & Beneficia Ecclesiastica tam curata, quàm simplicia?
- Q. 2. An valida sit electio, vel collatio Beneficii Clerico curato digno facta, digniore prætermisso?
- Q. 3. An eligens dignum, omisso digniore, teneatur ad restitutionem Ecclesiæ, & digniori faciendam?
- Q. 4. An Patronus laicus teneatur digniorem præsentare ad Beneficium Ecclesiasticum?
- Q. 5. An, & quando illicitum sit Episcopatum desiderare?
- Q. 6. An Episcopus electus & confirmatus, sed nondum consecratus conferre possit Beneficia Ecclesiastica, & approbare Sacerdotes in Confessionis Ministros?

CASUS L.

De Parocho Horas Canonicas distractè recitante, & eas, vel earum partem omittente.

Marchantius Parochus Horas Canonicas persæpè valde distractè, & somnolenter recitat; cùmque non rarò earum recitationem in serum usque vesperum differat, non nunquam ex somno, oblivione, capitis dolore, aut crapula Vesperas cum Completorio omittit, subinde etiam totum Breviarium ob occurrentes varias occupationes, & negotia expedienda.

- Q. 1. An satisfaciat præcepto recitandi Horas Canonicas, qui voluntariè ita distractè orat, ut nullam habeat attentionem internam?
- Q. 2. An Marchantius ita ex somno, crapula, aut capitis dolore omittendo Vesperas cum Completorio arguendus sit peccati mortalis?
- Q. 3. An, & quando excusandus sit à mortali omittens totum Breviarium, aut notabilem ejus partem ob occupationes occurrentes, aliàque negotia?

Q. 4.

Casuum, & Questionum in eis contentarum.

- Q. 4. An excusandus sit Beneficatus ab onere restituendi ob omiffas culpabiliter Horas Canonicas, qui largam in pauperes distribuit Eleemosynam, nil tamen cogitans de fua obligatione, nec expreffè intendens per eam illi latifacere?

CASUS LI.

De Canonico Horas Canonicas recitante, & à choro frequenter abfente.

- Q. 1. An Canonicus, qui fubmiffa voce in choro recitat fuos verficulos, aliis fuam partem canentibus, percipere nihilominus poffit distributiones?
- Q. 2. Quid fentiendum fit de illo Canonico, qui aliis in Choro pfallentibus profana legit, aut confabulatur cum fuo Socio?
- Q. 3. An peccet mortaliter Canonicus, qui, dum refidet in loco fui Beneficii, frequenter abeft à choro?
- Q. 4. An Canonicus, qui ob corporis gravem infirmitatem choro affiftere nequit, lucrari nihilominus poffit distributiones non folùm proprias, fed etiam distributiones aliorum abfentium?

CASUS LII.

De recitatione Breviarii cum Socio.

- Q. 1. An fatifaciat fuæ obligationi recitandi Breviarium, qui illud ita feftinanter recitat cum Socio, ut antequam Socius ultima verba fui verficuli profert, ipfe fuam partem jam incipiat?
- Q. 2. An qui dubitat, utrum aliquam Horam recitaverit, vel aliquid omiferit, teneatur repetere id, de quo dubitat?
- Q. 3. An in recitatione Breviarii debeant verba ita neceffariò proferri, ut recitans fe ipfùm audiat?

CASUS LIII.

De filiis expositis, & illegitimis.

- Q. 1. Quale peccatum sit exponere infantes, & an liceat illegitimum exponere ad crimen occultandum, & evitandam infamiam?
- Q. 2. à quo alenda sit proles exposita, & an pater teneatur Hospitali refundere sumptus in educatione prolis factos?
- Q. 3. An irregularitas ex defectu natalium tollatur per Professionem Religiosam, aut per solum Religionis ingressum, & an illegitimus occultus sit irregularis, & quis cum eo dispensare possit?

CASUS LIV.

De Successione liberorum Spuriorum, & naturalium.

Onufrius volens de rebus suis disponere, cum nullos haberet hæredes necessarios, quos institueret, Titiam spuriam hæredem instituit, addens, & dans ei potestatem, ut se à Principe faciat legitimari; si verò Titia in pupillari ætate decederet, vel aliàs sine filiis, tunc eo casu eidem substituit fratrem suum Anselmum: Mille verò fl. relinquit Berthæ ancillæ, & concubinæ suæ in dotem.

- Q. 1. An validum sit testamentum Onufrii, quò filia spuria hæres instituta est?
- Q. 2. An, & quomodo filii spurii succedant matri, & an, & quomodo naturales?
- Q. 3. An subsistat legatum ab Onufrio Berthæ concubinæ relictum?

CASUS LV.

De illegitimo occulto, & usu privilegiorum.

Fabrj.

Casum, & Questionum in eis contentarum.

Fabricius illegitimus occultus post susceptos absque dispensatione sacros Ordines à Pontifice dispensationem petit, & obtinet, ut promoveri possit ad Beneficium, quod fundaverat Ruffus proavus sui patris pro consanguineis ex sua familia, & cognatione: sed cum ex eadem familia superstes esset Fabius Sacerdos legitimus, & aptus, huic Beneficium collatum est, qui licet privilegium haberet recitandi Breviarium extra consueta, & præscripta tempora, illò tamen ferè nunquam utitur, aut si aliquando utitur, Breviarium non nisi cum Socio recitat.

Q. 1. An illegitimus occultus Sacros Ordines suscipere possit absque dispensatione, & an Beneficium à Ruffo Fundatore relictum pro consanguineis suæ familiæ conferri etiam possit illegitimis, & spuris, si fuerint legitimati vel à Pontifice, vel à Principe Sæculari?

Q. 2. An, & quando privilegium per non usum amittatur?

Q. 3. An privilegium Fabii recitandi Horas Canonicas extra consueta tempora extendatur etiam ad Socium, cum quo illas recitat?

CASUS LVI.

De Baptismo expositorum, ejusque forma, & iteratione, &c. deque eorum legitimitate, & capacitate ad S. Ordines, aliasque dignitates.

Q. 1. An validus sit Baptismus infantis in utero aquâ abluti, vel in digito pedis prominente?

Q. 2. An valeat Baptismus sub hac forma collatus: ego te baptizo in nomine SS. Trinitatis, nullâ personâ expressâ, vel in nomine Patris, Filii, Spiritûs Sancti, ommissa particula &?

Q. 3. An infantes expositi, & reperti cum apposita Scheda testante de Baptismo, sint rebaptizandi sub conditione?

Q. 4. An expositi habendi sint pro illegitimis, an verò pro legitimis?

(d 3)

CASUS

E L E N C H U S
CASUS LVII.

De Parocho excommunicato absolvente à peccatis.

- Q. 1. An absolutiones à Parocho excommunicato, suis Parochianis impertitæ, fuerint validæ?
- Q. 2. An denuò sit absolvendus, qui post peractam Confessionem, & acceptam absolutionem statim subjungit peccatum grave, cujus prius fuerat oblitus?
- Q. 3. An qui Confessus est peccatum ut dubium, si postea deprehendat, certum fuisse, teneatur rursus ut certum confiteri?

CASUS LVIII.

De percussione Religiosi, & Excommunicatione.

Tirrillus Religiosus, cum nuper, curru vectus, iter agere vellet per pratum aliquod, à Mopsu rustico illac transire prohibetur, qui cum ex habitu, & veste exteriori minimè Religiosum esse conjiceret, Tirillo verbis, & minis contendenti verberibus respondet, illique instrumento rustico aliquot ictus infligit, qui cum cadentem ligneam grandinem animadverteret, se ipsum prodit, & Religiosum esse dicit, ostensâ, quam in capite gerebat, tonsurâ, seu Clericali coronâ; quò auditò, ac visò, Mopsus illicò ab ulteriori cessat percussione; hoc tamen non obstante Mopsus ad Judicem Ecclesiasticum delatus, ab eo publicè excommunicatus declaratur, ac denunciatur.

- Q. 1. An Mopsus rusticus per eam Tirilli percussione incurreret Excommunicationem?
- Q. 2. An ligetur censurâ, & re ipsa sit excommunicatus ianocens, qui tamen secundum allegata, & probata in judicio censetur nocens, & ideò excommunicatur?
- Q. 3. An dubius de Excommunicatione debeas te reputare censurâ ligatum?

CASUS LIX.

De Excommunicatione ob Clerici percussione.

Cajus

Cajus post contractum cum Bertha matrimonium per verba de presenti coram Parocho, & testibus, eò nondum consummatò excurrit in Urbem vicinam negotii conficiendi causâ; Altero mox die, dum domum redit, reperit Quadratum Clericum cum Bertha turpiter agentem, quem aufugere volentem aggressus primùm pugnis, dein arrepto nodoso fuste ita excipit, ut domum asportari debuerit.

- Q. 1. An Cajus ita Quadratum Clericum percutiendo Excommunicationem incurrerit?
- Q. 2. An quando dubitatur, utrum percussio in personam Clerici facta gravis sit, vel levis? judicanda sit potius gravis, quàm levis, aut è contra?
- Q. 3. Quid requiratur ad incurrendam Excommunicationem ob Clerici percussione, & an & quando ignorans vincibiliter esse Clericum, quem percutit, nihilominus Excommunicationem incurrat?

CASUS LX.

De Excommunicatione ob factam occultam compensationem.

Ortum ante paucos annos incendium in domo cujusdam personæ Ecclesiasticæ in dignitate constitutæ magnam illius partem absumplerat, totam utique in cineres redacturum, nisi ab accurrente populo brevi fuisset extinctum. Cùm autem occasione extinctionis multa à multis fuissent clam ablata, & occultata, insitit persona illa Ecclesiastica apud Episcopum, ut excommunicationem ferret in eos, qui ablata, & occultata non restituerent, quod & factum est. Unde cùm & Marchesinus opifex, cui persona illa Ecclesiastica debebat ultrà centum florenos, non nulla occultasset, secumque domum asportasset, ea retinuit in compensationem solutionis debiti à dicta persona aliàs ægrè obtinendæ.

- Q. 1. An Marchesinus opifex teneatur ad restitutionem & non restituendo à se ablata, & occultata incurrerit excommunicationem latam in non restituentes?
- Q. 2. An, si Judex interroget Marchesinum sub juramento, an aliquid occultaverit? Possit id negare, & si fateatur, vel aliàs compensatio innotescat Judici, & condemnetur, teneatur in conscientia solve.

E L E N C H U S

solvere pœnam, ad quam ob factam compensationem condemnatus est?

- Q. 3. An res per occultam compensationem accepta transeat Statim in dominium accipientis, seu compensantis?

CASUS LXI.

De Excommunicatione ob Clerici percussorem ex mandato alterius factam.

- Q. 1. An mandans occidi, vel percuti personam Ecclesiasticam incurrat Excommunicationem, latam *Can. si quis suadente &c?*
- Q. 2. An eandem incurrat, qui Clerici occisionem suo nomine factam, ratam habet?
- Q. 3. An si post mortem mandantis, quam mandatarius ignorat, & idcirco vi dati mandati Clericum percutiat, vel occidat, ipse defunctus Excommunicationem contrahat, etsi dum viveret mandatum revocaverit, & de peccato pœnitentiam egerit?
- Q. 4. An qui Clericum pugno, vel baculo, uno, alterove ictu leviter percutit, Excommunicationem incurrat?

CASUS LXII.

De Excommunicato Sacramentum Pœnitentiæ in Excommunicatione suscipiente.

Ruffus nuper ob delictum à se commissum, cui Excommunicatio annexa erat, excommunicatus absolutionem ab ea aliquamdiu procurare neglexit. Tandem pœnitentiâ ductus Augustinum Confessarium adit, eique omnia sua peccata cum vera contritione, & emendationis proposito confitetur, sed in ipso Confessionis actu ex oblivione non manifestat Excommunicationis censuram, quæ delicto à se commissio annexa fuerat; nec ab ea Augustinus Sacerdos absolvit utpote qui in affluxu pœnitentium omisso *miseretur tui* & absolutione à censuris, solum à peccatis absolvere solitus est, ut citius pœnitentes expediat?

- Q. 1. An Ruffus, non obstante Excommunicatione, receperit Sacramentum Pœnitentiæ validè, ejusque fructum, omnia sua peccata cum vera contritione manifestando?
- Q. 2. An Excommunicatus, à culpa sua, & contumacia recedens, & per

Casum, & questionum in eis contentarum.

& per contritionem, vel Confessionem iustificatus, particeps fiat omnium suffragiorum Ecclesiae, si per ipsum non stet, quominus per Iudicis sententiam absolvatur?

- Q. 3. Utrum excommunicatus, qui negligens est in procuranda absolutione à censura, peccet contra praeceptum de audienda Missa, annua Confessione, & Paschali Communionem, cui aliàs posset satisfacere?

CASUS LXIII.

De Excommunicatione ob venditionem, & delationem armorum, aliorumque in Bulla Coenae prohibitorum ad Turcas, aliisque infideles contracta.

- Q. 1. An vendentes solum arma infidelibus in locis Christiano Principi subjectis incurrant Excommunicationem Bullae Coenae, et si ea ad terras infidelium ipsimet non deferant?
- Q. 2. An nomine prohibitorum in Bulla Coenae comprehendantur etiam vestimenta, victualia, aliaeque merces?
- Q. 3. An Albertus in posito casu absolvi possit à peccato reservato, in quod, arma ad Turcas deferendo, spe, & prae-textu publici Jubilaei incidit?

CASUS LXIV.

De vitanda communione cum excommunicato.

Sila ob commissum grave delictum publicè Viennae excommunicatus, & denunciatus, illinc excessit, & Venetias se contulit, ubi ejus Excommunicatio ignorabatur, ibique domum emit, & mercaturam exercet: Sub idem ferè tempus Venetias venit Cyrus mercator, cui perbenè nota est Silae Excommunicatio, utpote qui tempore latae, & publicè promulgatae Excommunicationis Viennae morabatur.

- Q. 1. An Cyrus debeat Venetiis Silam vitare tanquam Excommunicatum, tam privatim, quam publicè?
- Q. 2. An validi sint contractus ab Excommunicato tempore Excommunicationis initi?
- Q. 3. An communicare cum Excommunicato extra tempora jure permissa, sit mortale peccatum, an verò solum veniale?

R. P. Leonardelli Soc. Jesu.

(e)

Q. 4.

E L E N C H U S

- Q. 4. An Sacramentum Pœnitentiæ, collatum excommunicatõ Excommunicatione minore, validum sit, & an omnis Sacerdos simplex ab hac Excommunicatione absolvere possit?

CASUS LXV.

De Clerico, Religioso, & Sæculari personatis, seu larvatis.

Libertus Clericus, Onufrius Religiosus Professus veste Sæculari induti, & Lepidius Sæcularis amictus veste Religiosa diebus Bachanalibus per Urbem larvati incedunt, & post varios jocos exercitos aliis se jungunt personatis Laicis, inter quos rixa excitata Onufrius Religiosus à Lepidio Sæculari insigniter vapulavit, detractâ etiam larvâ, quâ tegebatur.

- Q. 1. An Libertus Clericus, & Onufrius Religiosus graviter peccaverint ita larvati per Urbem incedendo?
Q. 2. An Onufrius Religiosus aliquam censuram incurrerit per habitûs Religiosi depositionem, vel ejusdem retenti occultationem?
Q. 3. An Lepidius Sæcularis veste Religiosa indutus graviter deliquerit ita per Urbem incedendo, & an Excommunicationem incurrerit Onufrium Religiosum larvatum percutiendo?

CASUS LXVI.

De irregularitate Clerici furem suarum rerum Judici denuntiantis.

- Q. 1. An Clericus absque periculo irregularitatis possit furem, seu raptorem suarum rerum Judici denuntiare, præmissâ protestatione, etiamsi ex qualitate delicti sciat, aut prævideat, eum ad mortem condemnatum iri?
Q. 2. Isque tam in causa propria, quàm aliena?
Q. 3. An Clericus excusetur ab irregularitate, si denuntians, aut accusans protestetur solum ore tenus, & externè, internè autem, & in animo contrarium sentiat?
Q. 4. An Clericus clamando, & alios in auxilium vocando incurrat irregularitatem, si fur cum rebus furtivis aufugiens ab accurrentibus & supervenientibus servis occidatur?

CASUS

CASUS LXVII.

De irregularitate in dubio facti, & juris.

Exortâ nuper nocturno tempore inter aliquot Studiosos rixâ; unus in ea graviter vulneratus est, & paulòpòst mortuus; Alter leviter quidem, sed ex incuria neglecti vulneris superveniente spasmò & ipse intra aliquot dies extinctus est.

- Q. 1. An, & quando in dubio judicandus quis sit irregularis?
- Q. 2. An quando plures quâ graviter, quâ leviter alterum vulnerant, sint omnes irregulares?
- Q. 3. An irregularis censendus sit, qui alterum leviter vulnerat, sed ex incuria neglecti vulneris paulòpòst moritur?

CASUS LXVIII.

De testamento pio imperfecto, & legatis profanis in eo relictis &c.

- Q. 1. An valeat testamentum, in quo propria testatoris anima hæres instituitur?
- Q. 2. Quid sentiendum sit pro utroque foro de valore scripturæ à Parocho ex voluntate, & nomine testatoris exaratae?
- Q. 3. An in testamento pio valeant etiam legata profana in eo relictâ?

CASUS LXIX.

De testamento imperfecto, Legitima, & conferendis in eam à filio post mortem patris.

Post mortem Titii Scheda quædam ejus manu scripta, sed non subscripta, nec teste firmata, sine ap^oposito die, & anno in quadam

(e 2)

cista

E L E N C H U S

cista reperta est hujus tenoris: Quòd cum filio Petro, & filia Joannæ patrimonium jam extradiderit; pro filio verò Paulo Sacerdote, in Studiis versante, sumptus fecerit, ita de re sua Statuat, ac disponat: &c.

- Q. 1. An reperta hæc Scheda pro valida habenda sit, an verò bona à patre relicta ad filios ab intestato devolvantur?
- Q. 2. An filius Paulus Sacerdos non obstante ea Scheda Legitimam sibi vindicare possit?
- Q. 3. Quo jure debeatur Legitima, & quanta?

CASUS LXX.

De Filiorum expensis, & donationibus in portionem hæreditatis conferendis.

- Q. 1. An impensæ à Filio ex consensu patris factæ in gradus Academicos, Studia, & lustrationem peregrinarum Regionum post mortem patris conferendæ sint in Legitimam, seu hæreditatis portionem cum aliis fratribus?
- Q. 2. An sumptus, quos pater ad comparandum filio aliquod Officium expendit, conferendi, & computandi sint in portionem hæreditatis?
- Q. 3. An, & quales donationes filio à patre factæ in portionem hæreditatis conferendæ sint, ac computandæ?

CASUS LXXI.

De Simonia circa ingressum Candidati in Religionem.

Florindus multarum divitiarum, & egregiæ indolis Juvenis, cum à juventute de Statu Religioso eligendo cogitasset, & ad eum amplectendum ab Hilario Abbate variis muneribus alliceretur, petit in Religionem A. suscipi, quæ ei spondet susceptionem, si & ipse vicissim spondeat partem hæreditatis, quæ ipsum concernit.

Præ.

Casuum, & Questionum in eis contentarum.

Præfrito utrinque consensu, & inito pacto suscipitur Florindus in eandem, qui absoluto cum laude Novitiatu, emissaque Professione, ita se gerit, ut cum Monasterium B. Præfato careret, eum in Prælatum postulaverit, cui tamen postulationi annuere non vult. Monasterium A. nisi facta sibi aliqua compensatione.

- Q. 1. An, & quando pro receptione Candidati in Religionem possit aliquid exigi, & accipi absque Simonie labe?
- Q. 2. An absque Simonia liceat offerre alicui munera, aliquid promittere, aut legare sub conditione, ut Religionem ingrediat?
- Q. 3. An Monasterium B. potuerit absque Simonia aliquid exigere pro concessione Florindi in Prælatum eligendi?
- Q. 4. Quanam juris poenæ incurrantur per Simoniam commissam circa ingressum in Religionem, & an Professio Simoniacæ sit valida?

CASUS LXXII

De sponsalibus, & matrimonio invitis parentibus à filio contractis.

Turrillus nobilis Juvenis Susannæ amore captus Sponsalia cum ea contrahit inconsultis, & invitis parentibus, qui ut Filii matrimonium impediunt, Episcopum rogant, ut Parocho prohibeat, ne tali matrimonio assistat, qua prohibitione ab Episcopo facta, eaque non obstante, Parochus tamen eos matrimonio conjungit.

- Q. 1. An tale matrimonium validum sit?
- Q. 2. An filius absque justa causa iniens matrimonium inconsultis, & invitis parentibus, peccet lethaliter?
- Q. 3. Quomodo, & quando peccent parentes filiorum matrimonia impediunt, & an Excommunicationem incurrant, latam à Trident. in impediunt injustè matrimonia?

CASUS LXXIII

De sponsaliorum dissolutione.

Faustina Virgo valde opulenta contrahit sponsalia de futuro cum Fausto. Post aliquot menses inaudit Faustus maximam pecuniam

ELENCHUS

niæ Summam fuisse Faustinae furtô sublatam, sicque ex valde divite pauperem effectam esse: Quare sponsalia dissolvit cum Faustina, & alia init cum Barbara, quam cum postea ab alio corruptam fuisse intelligeret, ab his quoque sponsalibus resilit, non obstante, quòd & ipse fornicationem cum alia commiserit.

- Q. 1. An Faustus ob paupertatem Faustinae supervenientem à sponsalibus licitè resilire potuerit?
- Q. 2. An sponsus sponsalibus renuntiare possit ob insperatas divitias sibi post illa contracta supervenientes?
- Q. 3. An utrique sponso, vel cuinam à sponsalibus resilire liceat, quando post ea contracta uterque fornicationem commisit?

CASUS LXXIV.

De matrimonio sub conditione servandæ castitatis contracto ab habente votum simplex perpetua castitatis.

Patronilla Virgo ab Anselmo viduo interrogata, an non vellet sibi nubere? Respondet, se non posse. Anselmus suspicatus, quod res erat, subjungit, nonne voto castitatis obstricta es? Affirmat illa; tunc Anselmus, si hoc est, inquit, non sis de hoc sollicita, ego à te nunquam debitum petam; vivemus in perpetua continentia, poteris etiam in matrimonio illæsam servare castitatem: quo audito Patronilla sub ea conditione consentit, & condicit in matrimonium, quod paulò ost coram Parocho contrahunt in facie Ecclesiæ. Patronilla postea scrupulis agitata quæsit ex Confessario,

- Q. 1. Quid ipse de valore talis matrimonii sentiret?
- Q. 2. An liceat sibi marito cohabitare, anue in lecto separato cubare debeat?
- Q. 3. An valeat matrimonium contractum sub conditione, ut conjux nunquam debitum exigat?

CASUS

CASUS LXXV.

De matrimonio dubio, & sponsalibus, ac sententia à Judice ferenda.

Titius sub ficta hac promissione, *deinceps mea uxor eris, volo tecum contrahere*, &c. extorsit copulam à Bertha, cui postea factam promissionem urgenti respondet Titius, se non modò mentem suam mutasse, sed etiam nunquam serium animum habuisse, eam ducendi in uxorem, quò auditò Bertha Titium in jus vocat, qui à Judice de facta promissione interrogatus eam rotundè negat, quam cum Bertha nec testibus, nec aliunde sufficienter probare posset, Titius ab omni obligatione liber à Judice pronuntiatur.

- Q. 1. An Titius fictè promittens, interrogatus à Judice negare possit, se promississe, & si fateretur promissionem, deberet Judex eum compellere ad contrahendum cum Bertha?
- Q. 2. An in dubio de valore matrimonii ferenda sit à Judice sententia potius pro valore, quàm pro libertate sponsorum, idque procedat etiam in foro conscientiae?
- Q. 3. An verba hæc: *Deinceps eris mea uxor, volo tecum contrahere, volo te ducere in uxorem* &c. matrimonium constituent, anue sponsalia?
- Q. 4. Quales, & quot testes sufficiant ad impediendum matrimonium, & ad sponsalia dissolvenda?

CASUS LXXVI.

De causis dissolvendi contracta sponsalia.

- Q. 1. An inita sponsalia mutuo consensu dissolvi possint sine Judicis autoritate, etiam quando sunt juramentò firmata?
- Q. 2. An sponsus resiliere possit à sponsalibus juratis ob deflorationem sponsæ vi ab alio corruptæ?
- Q. 3. An ob fornicationem sponsæ sponsalia præcedentem possit sponsus, qui eam ignorabat, putans esse Virginem, contracta sponsalia dissolvere, aut quando contraxit cum Vidua existimans esse Virginem?
- Q. 4. An si unus sponsorum laboret vitiò occultò, cujus si alter conscius esset, haberet justam resiliendi causam, vel non contrahen-

E L E N C H U S

trahendi, possit suum vitium tacere, & contrahere sponsalia, vel post illa contracta alterum coram Judice cogere ad ea implenda?

CASUS LXXVII

De matrimoniis Catholicis inter, & A catholicos.

- Q. 1. An matrimonium personæ Catholicæ cum hæretica validum sit, & licitum? & quid de earum sponsalibus?
- Q. 2. An ad hoc, ut Catholicus cum hæretico licitè contrahere possit, opus sit consensu Ordinarii speciali, vel dispensatione Pontificia?
- Q. 3. An licita sint pacta inter conjugem Catholicum, & hæreticum inita, ut liberorum alii v. g. masculi, patrem Catholicum sequantur, feminae autem matrem hæreticam, aut vicissim?
- Q. 4. An uxor ob hæresim mariti divertere ab eo possit?

CASUS LXXVIII

De matrimonio post emissum castitatis votum contracto, deque licentia, & obligatione reddendi debiti conjugalis.

- Q. 1. Quid, contracto matrimonio, liceat marito habenti votum castitatis circa usum matrimonii, & quid ei faciendum eò dissolutò?
- Q. 2. An adulter occultus petere possit debitum conjugale à conjugè adulterium ignorante?
- Q. 3. An uxor sciens maritum esse voto castitatis obstrictum possit, aut teneatur debitum petenti reddere?
- Q. 4. An liceat debitum non reddere, ne liberi, quos ægrè parentes alere possunt, multiplicentur?
- Q. 5. Quale sit peccatum petenti negare debitum conjugale?

CA-

CASUS LXXIX.

De licentia Ordinarii, vel Parochi ad assistendum matrimoniis obtenta, deque Parochi, ac testium presentia.

- Q. 1. An sufficiat licentia Ordinarii, vel Parochi, quæ habetur ex ratihabitione de futuro, ut Sacerdos alienus assistere possit matrimonio, aut etiam tacita de presentia?
- Q. 2. An quando ab Ordinario committitur extraneo Sacerdoti licentia assistendi matrimonio de presentia proprii Parochi, vel præmissis denuntiationibus, valeat matrimonium, si Parochi presentia, vel denuntiationes omittantur?
- Q. 3. An valida sit licentia assistendi matrimoniis dolo, & mendaciis obtenta, aut metu extorta?
- Q. 4. An ad assistendum matrimonio, sufficiant qualescumque testes, & an valeat matrimonium contractum coram Parocho, & testibus vi, aut dolo detentis & invitis?

CASUS LXXX.

De dispensatione ad contrahendum matrimonium, deque errore in ea commisso.

Cajus vult matrimonium contrahere cum Caja divite puella, sed cum audiat, eam in tertio affinitatis gradu sibi conjunctam esse, dispensationem à Pontifice petit, re tota sincere eidem proposita. Pontifex, perlecta supplicatione, committit Vicario Generali, ut si noverit, preces veritate niti, dispenset cum Cajo ad ducendam Cajam; sed cum in Bulla Pontificia erratum sit, & loco affinitatis positus sit gradus tertius consanguinitatis, ac loco Caji positum sit nomen Titii, & loco Diocesis A, Diocesis B. idcirco Vicarius Generalis dubius hæret, an cum Cajo dispensare possit.

- Q. 1. Utrum Vicarius Generalis, non obstante eo errore, quod in Rescripto positus fuerit tertius gradus consanguinitatis loco tertii affinitatis &c. dispensare nihilominus potuerit, ut dictæ personæ matrimonio jungantur?
- Q. 2. An error, qui committitur in nomine mutato, vitiet Rescriptum, seu dispensationem?
- Q. 3. An, & qualis Vicarius Generalis exequi possit commissionem, quæ per errorem fit Officiali, seu Vicario Gener. Diocesis A. loco Diocesis B.?

R. P. Leonardelli Soc. Jesu.

(f)

CA-

E L E N C H U S
CASUS LXXXI.

De dote, divortio, & alimentis uxori à marito suppeditandis.

- Q. 1. An pater Filiae nubenti teneatur dotem constituere, etiam si aliunde dives sit, & etiam, se invito, nubenti?
- Q. 2. An maritus graviter peccet uxorem graviter verberando, & an id sit justa causa divortii faciendi?
- Q. 3. An, & quando maritus teneatur alere uxorem, factò divortio?
- Q. 4. An, & quando, factò divortio, alenda sit uxor etiam tunc, quando & mariti culpa, & sua propria ab eo recessit?

CASUS LXXXII.

De reconciliatione conjugum factò divortio, deque restitutione dotis, & filiis alendis.

Leander maritus Leontiam uxorem suam de commisso adulterio convictam factò divortio è domo ejicit non amplius recipiendam, nulla ei dote restituta, qui cum postea & ipse in adulterium incidisset, idque Leontiae innotuisset, cupit hæc, & petit Leandro marito reconciliari.

- Q. 1. An si Leander post factum per sententiam Judicis divortium ob adulterium Uxoris, & ipse postea adulterium committat, teneatur reconciliari uxori volenti, ac petenti, & ad eam redire adulterii causam prius dimissam?
- Q. 2. An conjux innocens factò per sententiam Judicis divortio, & manente utriusque Statu immutato cogere possit adulterum invitum, ut sibi reconcilietur, teneaturque is reconciliari?
- Q. 3. An ob adulterium tam occultum, quam notorium liceat conjugi innocenti propria autoritate divortium facere, nulla expectata Judicis sententia?
- Q. 4. An, & quando, factò ob adulterium divortio, dos uxori restituenda sit, & à quo conjugè educandi, atque alendi sint filii?

CA-

CASUS LXXXIII.

*De delectatione copulæ sub conditione habita, deque jactantia peccati commissi,
& turpibus verbis.*

Jactantius homo vitæ dissolutæ, morumque pessimorum, cum à pluribus annis non fuisset confessus, hoc anno adveniente tempore Paschali Pachomium Confessarium adit, eique inter alia confitetur, non solum se sæpius delectasse de copula cogitata cum Flora, si esset sua uxor, sed etiam coram aliis sæpè verbis turpibus se jactasse de copula cum eadem Flora, & pluribus aliis habita. Unde Pachomius de his dubitans

- Q. 1. An delectatio Jactantii de copula cum Flora cogitata sub tali conditione peccatum sit mortale?
Q. 2. An Jactantius ita se laudando, & jactando graviter deliquerit?
Q. 3. An verba turpia coram aliis proferre, vel audire sit in solutis peccatum mortale?

CASUS LXXXIV.

De delectatione copulæ tempore matrimonii habita, vel habendæ, & resistentia pravorum naturæ motuum.

- Q. 1. An licita sit viduis delectatio de copula tempore matrimonii habita?
Q. 2. An sponsis de futuro liceat delectatio captata ex futuræ copulæ conjugalis cogitatione?
Q. 3. An, & quale peccatum sit, si quis in motibus venereis ita negativè se habeat, ut neque consentiat, neque positivè resistat, sed quasi permissivè se habeat?

CASUS LXXXV.

De pollutione nocturna in vigilia reprimenda &c.

Fabronius nobilis vir comedens quosdam cibos calidos, & certo situ accumbens in lecto incidit non nunquam in pollutionem in
(f 2) somnis,

quam, dum evigilat, non reprimat, sed permittit. Non nunquam de ea in somnis habita etiam gaudet, aut eam in somno eventientem desiderat.

- Q. 1. An pollutio, quæ incipit in somnis, sit sub gravi obligatione in vigilia reprimenda?
- Q. 2. An Fabronius abstinere debeat ab ejusmodi cibis calidis, & taliter accumbendi situm mutare?
- Q. 3. An peccatum mortale sit desiderare pollutionem in somnis, & de ea in somnis habita gaudere?

CASUS LXXXVI.

De valore voti castitatis emissi à proclivi in lapsum carnis, ejusque commutatione.

Rosina, quamvis ob graves carnis stimulos arbitretur utilio-rem sibi fore statum conjugalem, nihilominus rata se posse has, quas patitur, tentationes superare, emittit votum simplex castitatis; sed cum postea animadvertat, se tentationibus sæpius succumbere, & votum violare, ejus commutationem à suo Confessario instanter petit ad effectum matrimonii contrahendi, qui proin illud commutat in jejunia, Confessiones, & Communiones, ac preces quotidianas: Quo factò matrimonium contrahit cum Titio, sed vix anno elapso moritur Titius maritus.

- Q. 1. An validum sit votum castitatis emissum ab eo, qui gravibus carnis stimulis identidem vexatur?
- Q. 2. An validum sit votum ineundi matrimonium, editum ab eo, qui ob graves carnis tentationes in perpetuo periculo versatur graviter labendi?
- Q. 3. An Rosina, mortuò maritò, & redeunte voti obligatione, teneatur exequi commutationem illam à Confessario factam?
- Q. 4. An, & quale peccatum sit pœnitere de voto factò?

CASUS LXXXVII.

De voto castitatis, ejusque dispensatione, & irritatione.

- Q. 1. An potestas delegata dispensandi in votis, vel ea commutandi se extendat etiam ad vota juramentò firmata, & an dispensatio voti à Martino, tacitò juramentò, petita, & obtenta subreptitia sit, & nulla?
- Q. 2. An, & qualiter votum simplex castitatis ante matrimonium emissum, matrimonium, ejusque usum impediat?
- Q. 3. An maritus irritare possit votum simplex castitatis ab uxore ante initum matrimonium emissum, aut constante matrimonio editum, & quænam alia?

CASUS LXXXVIII.

De potestate Abbatissarum erga suas subditas, deque earum Confessario, & participatione privilegiorum &c.

- Q. 1. An Abbatissa, aut Priorissa possit aliquid suis monialibus præcipere in virtute S. Obedientiæ?
- Q. 2. An Abbatissa, vel Priorissa possit suarum monialium vota irritare, aut in iis dispensare?
- Q. 3. An possit Episcopus concedere moniali in mortis articulo constitutæ aliquem Confessarium Regularem, quem illa petit, ut loco Ordinarii Confessarii ei Sacramenta administret, & morienti assistat, & an Abbatissa tempore Jubilæi possit eligere pro se, & aliis monialibus Confessarium antehac Ordinarium, sed tunc specialiter non approbatum ab Episcopo?
- Q. 4. An moniales uti possint privilegiis concessis viris Religiosis sui Ordinis?

CASUS LXXXIX.

De Missa, ejusque legendæ obligatione, & applicatione.

- Q. 1. An Sacerdos, obligatus quotidie celebrare, possit semel in hebdomada Sacrum omittere, & legere pro se, aut Stipendium dantibus?
- Q. 2. An plùs profit Missa boni, quàm mali Sacerdotis, & plùs Missa de *Requiem* quàm alia, qualèque peccatum sit accipere Stipendium pro Missa de *Requiem*, & legere de festo curren-
te?
- Q. 3. An magis expediat, ut quis, se adhuc vivente, Sacrificia pro se fieri potiùs curet, quàm post mortem?
- Q. 4. An, & quomodo peccet Sacerdos, qui pro Stipendio nova onera Missarum celebrandarum suscipit, oneribus jam susceptis non perfolutis?

CASUS XC.

*De defectibus Sacerdotis Missam celebrantis, & alienum Sacrificium sup-
plentis.*

- Q. 1. An, & quomodo supplendum sit Sacrificium Sacerdotis post sumptas S. panis species in altari deficientis?
- Q. 2. An, & quale peccatum sit non lavare manus ante Missam; vel omittere preces inter induendum, aut aliquid omittere in decursu Missæ?
- Q. 3. An, & quomodo peccet, qui in Canone aliqua addit, lex privata devotione, aut ea, quæ alta voce dicenda sunt, recitat submissè, aut vicissim?

CASUS

CASUS XCI.

De Missæ Sacrificio interrompendo, S. Viatico, & hostia fragmentis à celebrante post ablutionem repertis.

- Q. 1. An Parochus rectè egerit S. Viaticum ad Susannam deferendo, Sacro interrupto?
- Q. 2. An rectè fecerit sumendo in Sacristia talem Hostiæ particulam?
- Q. 3. An à Sacerdote celebrante post ablutionem sumi possint reperta fragmenta, seu reliquiæ in alio Sacrificio ab alio consecratæ?

CASUS XCII.

De Missæ auditione, loci distantia, & integritate.

- Q. 1. Qualis viæ distantia ab auditione Missæ excuset diebus ab Ecclesia præceptis, & quænam alia causa?
- Q. 2. An satisfaciat præcepto Ecclesiæ, qui die festo primùm venit ad Offertorium, vel qui solum audit Missam ab initio usque ad Communionem?
- Q. 3. An satisfaciat præcepto Ecclesiæ de Sacro audiendo, qui unam duntaxat partem Missæ audit ab uno; aliam verò ab alio celebrante?

CASUS XCIII.

De Misse celebratione, applicatione, & Sacerdotis obligatione &c.

- Q. 1. An liceat cuivis Sacerdoti privatim Missam celebrare die Jovis sancto, & Sabbatho sancto?
- Q. 2. An in die animarum, seu Commemoratione omnium Fidelium Defunctorum Sacerdotes Missas applicare debeant generaliter pro omnibus fidelibus defunctis; anue etiam in specie pro aliquo, vel aliquibus in particulari applicare possint?
- Q. 3. An, & quomodo delinquat Sacerdos simplex, qui rarò, vel nunquam infra annum Missam celebrat?

CASUS XCIV.

De Dedicacione, seu Consecratione Ecclesiæ.

Consecrata fuit nuper ab Episcopo nova Ecclesia quorundam Religiosorum; ubi functio Consecrationis duravit ferè usque ad meridiem diei Dominicæ, quæ erat secunda post Pascha: Ubi exortâ inter ipsos contentione, & controversiâ, quæsitum fuit.

- Q. 1. Utrum Consecratio, & Dedicatio juxta Rubricas sint idem?
- Q. 2. Utrum Religiosi illi pridie Consecrationis dicere possint Vesperas &c. & postridie Matutinum cum laudibus &c. de Dedicacione?

Q. 3.

- Q. 3. Utrum privato in Sacello valeant Missam celebrare (eo tempore, quo Consecratio actu durabat, & necdum erat completa) de Dedicazione ?

CASUS XCV.

De Jubilao lucrando.

Titius lucraturus Jubilæum aliqua opera ex injunctis peragit in Statu peccati mortalis; ultimum tamen opus ponit in Statu quidem gratiæ, sed cum affectu vigente ad aliquod peccatum veniale, vel certè cum peccato aliquo habituali non retractato.

- Q. 1. An dici possit, quòd Titius, ultimum opus præscriptum faciens cum affectu ad aliquod peccatum veniale, lucratus sit Indulgentiæ Jubilæi ?
- Q. 2. An ad Jubilæum lucrandum requiratur Status gratiæ præ toto illo tempore, quo opera injuncta ponuntur, anue sufficiat Status gratiæ pro solo illo tempore, quò ultimum opus perficitur ?
- Q. 3. An, si ultimum opus factum fuit in Statu peccati mortalis, recedente fictione, seu peccati obice, reviviscat postea Indulgentia ?

CASUS XCVI.

De scandalo, & ministrantibus indifferentia &c.

- Q. 1. An, & quomodo peccet, qui vendit, aut ministrat indifferentia, ex quibus proximus sumit occasionem peccandi ?

R. P. Leonardelli Soc. Jesu.

(g)

Q. 2.

ELENCHUS

- Q. 2. An graviter peccet Caupo invitans die jejunii hospitem ad Cœnam, qui alibi aliàs est jejunium violaturus?
- Q. 3. An, & quomodo delinquant tabernarii, & Caupones ministrantes die jejunii cibos hospitibus, quando credunt, eos à jejunio non excusari, vel vinum vendentes se inebriaturis?

CASUS XCVII.

De Rescriptis executioni mandandis.

- Q. 1. An, & quando Rescriptum gratiæ, & Justitiæ cum morte delegantis expiret?
- Q. 2. Et an, & quando cum morte delegati, aut finito ejus Officio?
- Q. 3. An Successor defuncti Vicarii generalis Episcopi A. Commissionem Pontificiam illi factam exequi potuerit?
- Q. 4. An Vicario amoto, vel mortuo, commissionem illi factam exequi possit ipse Episcopus, vel Vicarius Capituli sede vacante?

CASUS XCVIII.

De litteris dimissorialibus.

Laurentius minorista, cum neque à suo Episcopo nuper defuncto, neque hodie à Capitulo, Sede vacante, litteras Dimissorias obtinere potuerit, eas tandem Româ obtinuit, vi quarum possit Sacros Ordines suscipere à quocunque legitimo Episcopo. Adit proin Statim Ambrosium Episcopum vicinioris Dœcesis nullis aliis litteris à Capitulo, sede adhuc vacante, acceptis, à quo

quo S. Ordinibus initiatur. Post susceptos S. Ordines inaudit, Summum Pontificem, altero mox ab acceptis litteris Pontificiis die, piè in Domino obiisse.

- Q. 1. An Laurentius tenore illarum litterarum Papalium fuerit validè ordinatus?
- Q. 2. An si fuit Ordinatus sine aliis litteris à proprio Episcopo, vel Capitulo, sede vacante, acceptis, suspensionem incurrit?
- Q. 3. An, & quando Capitulum, sede vacante, Dimissorias dare possit?

CASUS XCIX.

De negotiatione Clericis prohibita.

Faustinus Parochus, cum Beneficium habeat valde tenue, & insufficiens ad congruam sustentationem pecunias paucas, quas ex redditibus Beneficii, & aliis rebus à se emptis, & venditis acquirit, tradit Fausto mercatori cognato suo, ut iisdem negotietur, & ut sic & ipse lucrum aliquod inde percipiat.

- Q. 1. An, & quomodo peccet Faustinus Parochus negociandò per Faustum cognatum suum?
- Q. 2. An graviter peccet una solùm, alterave vice negociando per se ipsum?
- Q. 3. An Clericus non habens, unde honestè vivat, licitè negotietur?

C A S U S C.

De Theſaurario pecuniis Principis negotiante, & Creditorum ſolutiones retardante.

Pontianus cujusdam Principis Theſaurarius cum pecuniis Principis ſibi concreditis, eo inſcio, negotiatur in ſuum maximum commodum, & lucrum, ſine tamen Principis detrimento, & idcirco ob pecuniam negotiationi commiſſam non nunquam etiam retardat ſolutionem Creditorum Regis, aut in ſolutione unum præfert alteri, aliquid propterea ab eo petendo, & accipiendo.

- Q. 1. An, & quando liceat depositario uti re deposita?
- Q. 2. An Pontianus lucrum illud poſſit in Conſcientia ſibi retinere, anve Principi reſtituere teneatur?
- Q. 3. An, & quomodo peccet Pontianus per eam Creditorum ſolutionem, & an ad aliquam reſtitutionem teneatur?

